

Djurslands Erhvervsskoler

Bussituationen for Grenaa Handelsskole, Grenaa Gymnasium, Grenaa Tekniske Skole og 10. Klasse Center Djursland

1. udgave
August 2008

Sanne Schyum Mejer

INDHOLD

Indledning	2
Spørgeskemaundersøgelse	2
Resume.....	3
Problemstillinger	4
Hvor kommer eleverne fra?.....	4
Hvilke busser bruger eleverne?	5
Busskift: hvor mange og hvor?	6
Alternative muligheder	6
Region Midtjylland planlægger ændringer	6
Konsekvensen	6
elever, der ikke kan tage med offentlig transport i skole vil.....	9
Samlet vurdering af ændringer	10
Regionens pligter	11
Konklusion.....	11
Bilag 1: Besparelser og nettoudgifter	13

INDLEDNING

Skolerne i Grenaa er blandt de mindre uddannelsesinstitutioner i Danmark og tiltrækker elever fra en stor del af Djursland. Mange af disse elever bruger tiden på skolerne til at modnes, så de senere er parate til at fortsætte deres uddannelse i større byer. For mange elever er ungdomsuddannelserne i Grenaa altså eneste chance for at få en ungdomsuddannelse.

SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE

I august 2008 blev der uddelt og rundsendt et spørgeskema vedrørende bussituationen på Djursland til eleverne på 10. Klasse Center Djursland, Grenaa Handelsskole, Grenaa Gymnasium og Grenaa Tekniske Skole. I nedenstående tabel ses antallet af mulige respondenter og svarprocenter på spørgeskemaundersøgelsen.

	Antal elever	Antal elever i % i forhold til total	Antal besvarelser	Antal besvarelser i %*	Antal besvarelser i %**
10 KCD	135	10,8%	115	11,7%	85,2%
GHS	340	27,2%	297	30,3%	87,4%
GTS	190	15,2%	61	6,2%	32,1%
GG	586	46,8%	508	51,8%	86,7%
Total	1251	100,0%	981	100,0%	78,4%

*I forhold til det totale antal besvarelser

** I forhold til antal elever på skolen

Der var i alt 1.251 mulige respondenter (elever) da spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført. Heraf besvarede 981 elever spørgeskemaet svarende til en besvarelsesprocent på 78,4 %.

I alt bruger 417 af respondenter busser eller tog for at komme til og fra skole svarende til 42,5 % af de 981 respondenter. Af de elever, der ikke kører med bus eller tog, angiver 93,7 %, at de bor tæt på skolen som årsag hertil.

RESUME

Kort fortalt går ændringerne ud på, at Midttrafik fremover kun vil stå for driften af busser mellem større byer, og at kommunerne skal overtage den resterende busdrift. Det vil sige, at det foreslås, at Midttrafik kun vil sørge for busdrift mellem Grenaa og henholdsvis Ebeltøft, Randers og Århus. Dette for at opnå en samlet besparelse på 43 mio. kr. årligt fra 2009-2011 i Region Midtjylland.

De foreslåede besparelser berører 58 %, dvs. 242, af eleverne på Grenaa Handelsskole, Grenaa Gymnasium, Grenaa Tekniske Skole og 10. Klasse Center Djursland, der benytter offentlige transportmidler.

203 elever har ikke anden mulighed for offentlig transport til Grenaa, hvis de foreslåede besparelser gennemføres.

- 18,2 %, dvs. 76, af de elever, der benytter offentlige transportmidler angiver, at de vil vente med eller ikke tage en uddannelse, hvis de ikke kan anvende offentlig transport til Grenaa.
- 20,3 %, dvs. 96, af de elever, der benytter offentlige transportmidler angiver, at de vil tage deres uddannelse i en anden by end Grenaa, hvilket sandsynligvis vil være Randers eller Århus, hvis de ikke kan anvende offentlig transport til Grenaa.
- De resterende 29 elever har enten ikke angivet nogen anden mulighed eller også vil de for de flestes vedkommende forsøge at finde alternativ transport som eksempelvis købe bil (hvis de har råd), køre på scooter, få forældrene til at køre, gå 15 kilometer hver vej eller sætte sig ned og skrige.

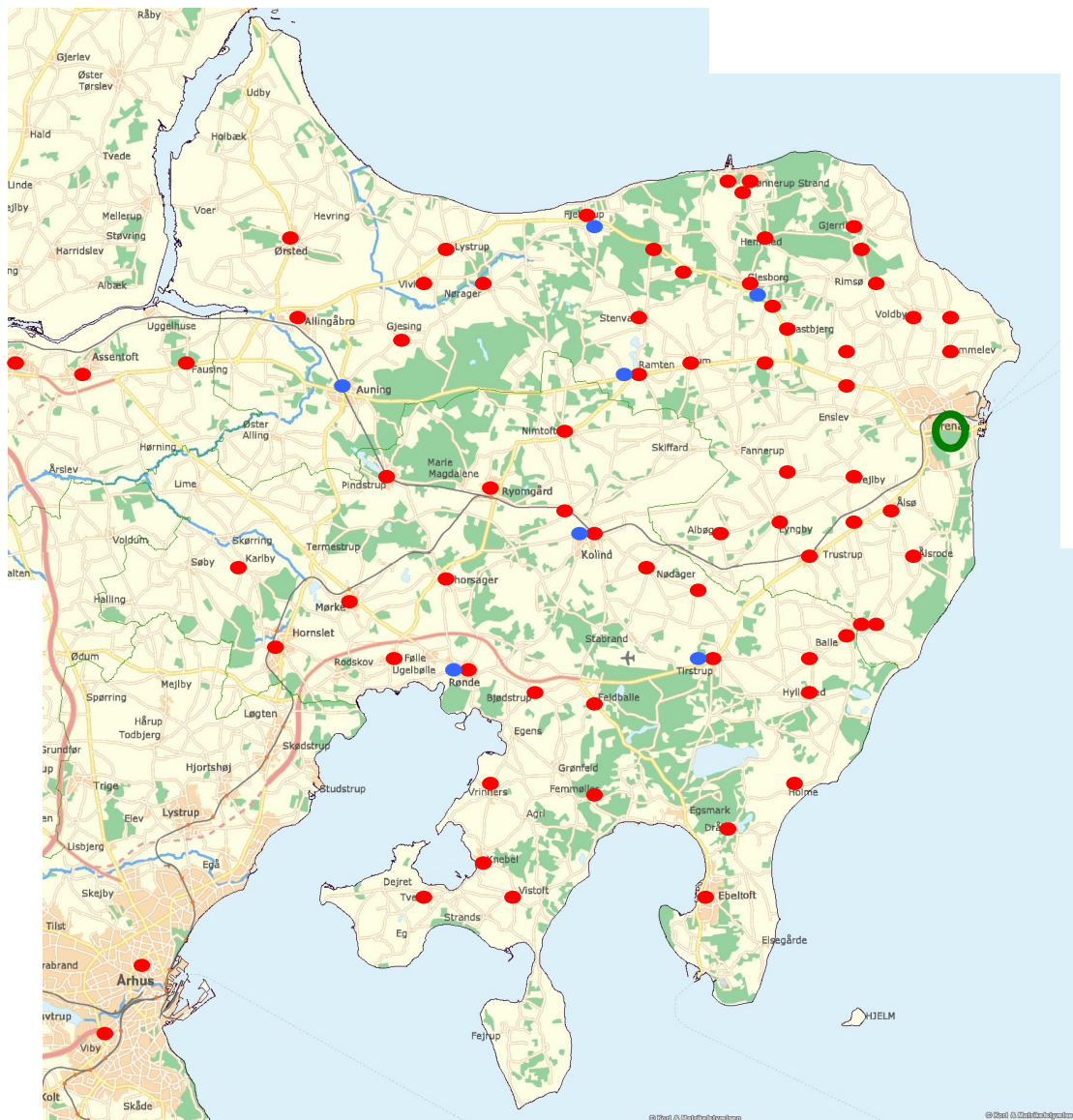
Alt i alt er resultatet af spørgeskemaundersøgelsen ret skræmmende, da konsekvenserne for skolerne i værste fald vil være, at det er svært at opretholde uddannelserne i Grenaa, hvilket betyder, at uddannelsesmiljøet på Djursland udsultes.

PROBLEMSTILLINGER

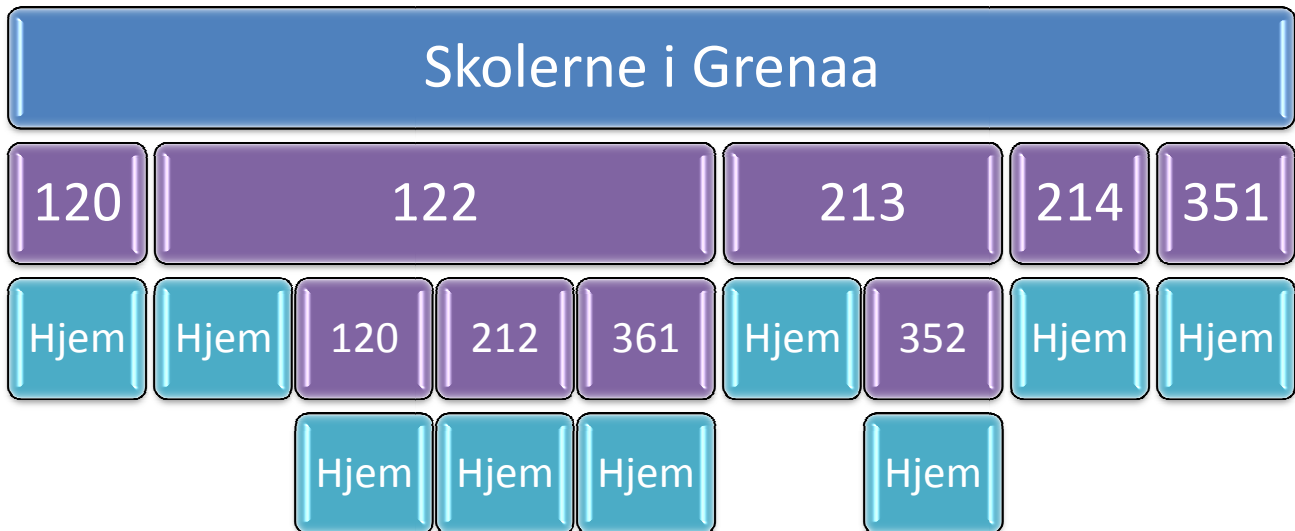
- Hvor kommer eleverne fra?
- Hvilke busser bruger eleverne til og fra skole?
- Hvor mange busser bruger eleverne til og fra skole?
- Findes der en eller flere andre bus-ruter der kan bruges til og fra skole end den eleven bruger nu?

HVOR KOMMER ELEVERNE FRA?

- Påstigningssted ● Buskifte — Kommunegrænse

HVILKE BUSSE BRUGER ELEVERNE?

I nedenstående tabel kan ses fordelingen af elever der kører med tog eller bus på de forskellige ruter.

Hvilken bus/tog	Antal elever	i %
119	1	0,2%
120	70	13,3%
121	2	0,4%
122	69	13,1%
212	23	4,4%
213	68	12,9%
214	59	11,2%
351	84	16,0%
352	84	16,0%
Tog	51	9,7%
Ikke angivet	15	2,9%
Total	526	100,0%

Totalen er større end antallet af elever der kører med bus og/eller tog til skole, idet flere af eleverne skifter bus undervejs.

BUSSKIFT: HVOR MANGE OG HVOR?

79 elever, svarende til 18,9 % af de elever, der kører med bus, skifter bus undervejs til og fra skole. Eleverne skifter bus i Auning, Fjellerup, Glesborg, Kolind, Ramten, Rønde og Tirstrup.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

261 elever, svarende til 62,6 % af de elever, der kører med bus, har ikke mulighed for alternative rute(r) til og fra skole i forhold til det nuværende rutenet.

REGION MIDTJYLLAND PLANLÆGGER ÆNDRINGER

Den 11. juni 2008 offentliggjorde Region Midtjylland sin beslutning om effektivisering af de regionale ruter i Midttrafik. Midttrafik skriver: "Baggrunden for effektiviseringerne er dels ønsket om at indføre et moderne regionalt rutenet, hvor Regionen opprioriterer de regionale opgaver ved at forbedre forbindelserne til de større byer, mod at kommunerne overtager lokale opgaver."¹

KONSEKVENSEN

På baggrund af den gennemførte undersøgelse på skolerne i Grenaa og bilag 15² fra møde den 10. juni 2008 i Region Midtjyllands Forretningsudvalg sammenholdes spareforslagene i det efterfølgende rutevis med elevernes konkrete brug af ruterne og konsekvenserne for eleverne i Grenaa fremhæves.

120:

- Århus-Rønde-Kolind-Grenaa. Går på fra Århus Kommune gennem Syddjurs Kommune til Norddjurs Kommune. Den første strækning der foreslås nedlagt køres fra Syddjurs Kommune til Norddjurs Kommune. Strækningen Rønde-Kolind køres i Syddjurs Kommune.
- "Strækningen Grenaa-Kolind nedlægges som regional strækning fra juni 2009. Det overvejes om også strækningen Rønde-Kolind skal nedlægges. Herefter forventes ruten at indgå i et fremtidigt effektivt og moderne rutenet".

¹ "Regionen varsler effektiviseringer på det regionale rutenet"

<http://www.midttrafik.dk/Kundeservice/Nyhedsarkiv/Regionen+effektiviserer>

² <http://www.rm.dk/files/Politik/Dagsordener/FU100608/Bilag%20punkt%2015.pdf>

- "Gul": forslag hvor enkelte forhold taler imod. Forslag med virkning fra 2009.
- Forventet besparelse: kr. 700.000. Budgetteret nettoudgift³: kr. 1.588.165.
- Påvirker samlet 13,3 %, dvs. 70 rejser, af de daglige rejser, der foretages af elever, der deltog i undersøgelsen.

122:

- Århus-Rønde-Grenaa.
- "Ruten forventes at indgå i et fremtidigt effektivt og moderne rutenet".
- "Hvid": ruter, der ikke berøres – og som passer ind i det effektive og moderne rutenet.
- Da det ikke vides, hvad et "fremtidigt effektivt og moderne rutenet" indebærer, er det ikke muligt at se, hvad det kommer til at betyde for 13,1 %, dvs. 69 af de daglige rejser, der foretages af elever der deltog i undersøgelsen.

212:

- Randers-Ryomgård-Ebeltoft. Går fra Randers Kommune gennem Norddjurs Kommune til Syddjurs Kommune. Den del af ruten der foreslås nedlagt kører kun i Syddjurs Kommune.
- "Strækningen Ryomgård – Kolind – Tirstrup – Ebeltoft foreslås nedlagt med virkning fra juni 2009. Herefter forventes ruten at indgå i et fremtidigt effektivt og moderne rutenet".
- "Gul": forslag hvor enkelte forhold taler imod. Forslag med virkning fra 2009.
- Forventet besparelse: kr. 500.000. Budgetteret nettoudgift: kr. 2.351.282.
- Påvirker samlet 4,4 %, dvs. 23 af de daglige rejser, der foretages af elever, der deltog i undersøgelsen.

361:

- Er ikke i bilaget fra Region Midtjylland, hvorfor det må formodes, at linjen fortsætter som hidtil. –Mon eleverne kan komme videre til Grenaa fra Rønde med rute 122?
- Kører Rønde-Helgenæs.

³ Budgetteret udgift-budgetteret indtægt for 2007.

213:

- Randers – Fjellerup – Grenaa. Kører fra Randers Kommune og Norddjurs Kommune. Den del af ruten der foreslås nedlagt køres kun i Norddjurs Kommune.
- "Strækningen Fjellerup – Grenaa foreslås nedlagt med virkning fra juni 2009. Herefter forventes ruten at indgå i et fremtidigt effektivt og moderne rutenet".
- "Gul": forslag hvor enkelte forhold taler imod. Forslag med virkning fra 2009.
- Forventet besparelse: kr. 1.200.000. Budgetteret nettoudgift: kr. 2.541.988.
- Påvirker samlet 12,9 %, dvs. 68 rejser, af de daglige rejser, der foretages af elever, der deltog i undersøgelsen.

352:

- Ryomgård – Bønnerup – Grenaa. Ruten køres kun i Norddjurs Kommune.
- "Ruten foreslås nedlagt som regional rute fra juni 2009."
- "Grøn": forslag der er forholdsvis enkle at gå til. Forslag med virkning fra 2009.
- Forventet besparelse: kr. 2.600.000. Budgetteret nettoudgift: kr. 2.570.862.
- Påvirker samlet 16 %, dvs. 84 rejser, af de daglige rejser, der foretages af elever, der deltog i undersøgelsen.

214:

- Randers – Auning – Grenaa. Ruten køres fra Randers Kommune gennem Norddjurs Kommune og Syddjurs Kommune og slutter i Norddjurs Kommune.
- "Ruten forventes at indgå i et fremtidigt effektivt og moderne rutenet. Foreslås udrettet så Ryomgård ikke betjenes. X bus Randers-Grenaa overvejes, fx ved forlængelse af 953X".
- "Blå": forslag til udviklings- og koordineringsprojekter. Forslag med virkning fra 2010 eller 2011.
- Forventet besparelse: kr. 250.000. Budgetteret nettoudgift: kr. 1.989.210.
- Påvirker samlet 11,2 %, dvs. 59 rejser, af de daglige rejser, der foretages af elever, der deltog i undersøgelsen.

- 16 elever stiger på i Ryomgård, hvilket ikke vil være muligt, hvis spareforslaget gennemføres.

351:

- Grenaa – Ebeltoft. Kører fra Norddjurs Kommune ind i Syddjurs Kommune.
- "Ruten forventes at indgå i et fremtidigt effektivt og moderne rutenet".
- "Hvid": ruter, der ikke berøres – og som passer ind i det effektive og moderne rutenet.
- Da det ikke vides, hvad et "fremtidigt effektivt og moderne rutenet" indebærer, er det ikke muligt at se, hvad det kommer til at betyde for 16,0 %, dvs. 84 daglige rejser, der foretages af elever, der deltog i undersøgelsen.

ELEVER, DER IKKE KAN TAGE MED OFFENTLIG TRANSPORT I SKOLE VIL...

I spørgeskemaundersøgelsen blev eleverne også spurgt: "Hvis den bus du kører med til skole bliver lukket, hvad vil du så gøre?" Resultaterne kan ses i nedenstående tabel.

	Antal	i %
Andet: Ikke angivet	19	4,6%
Blive kørt	29	7,0%
Cykle	22	5,3%
Flytte til Grenaa	33	7,9%
Køre knallert/scooter	9	2,2%
Køre selv (hvis jeg kan finde penge til en bil)	33	7,9%
Tage min uddannelse i en anden by	96	23,0%
Tage toget	67	16,1%
Ved ikke hvad jeg så skal gøre	33	7,9%
Vente med at tage en uddannelse;ikke tage en uddannelse	76	18,2%
Total	417	100,0%

18,2 % af eleverne, svarende til 76 elever, angiver, at de vil vente med at tage en uddannelse eller slet ikke tage en uddannelse.

Uddannelsesniveaueet på Djursland er allerede lavt i forhold til lands- og regionsgennemsnittet, og vil yderligere blive påvirket negativt, hvis besparelserne på busserne gennemføres.

Derudover vil 23 % af eleverne, svarende til 93 elever, tage deres uddannelse i en anden by, hvilket for de flestes vedkommende vil være Randers eller Århus.

SAMLET VURDERING AF ÆNDRINGER

Midttrafik planlægger altså at spare kr. 5.250.000 ved ikke længere at stå for driften af 5 ruter som samlet havde 57,8 % af de rejser eleverne, der besvarede undersøgelsen foretager. 66,8 % af de rejsende på disse ruter har ikke andre muligheder for offentlig transport til og fra skolen.

Rute	Antal elever	ingen anden mulighed
120	70	30
212	23	2
213	68	56
214	59	40
352	84	75
Total	304	203

Den samlede nettoudgift på disse 5 ruter anføres af Midttrafik til at være kr. 11.041.507. Et beløb der er væsentligt højere end de forventede besparelser. Spørgsmålet er, om Nord- og Syddjurs Kommuner har økonomi og plads i budgetterne til at overtage disse 5 ruter?

I Region Midtjylland findes i alt 19 kommuner. 12 % af de besparelser Region Midtjylland forventer ved effektiviseringen kommer fra de ruter der transporterer elever i Nord- og Syddjurs Kommuner. De to kommuner har indbyggere svarende til 11 % af kommunerne i regionen men kun 6,7 % af indbyggerne.⁴

Norddjurs Kommune er en yderkommune og Syddjurs Kommune er en landkommune.⁵ Ifølge Region Midtjylland hjemmeside skal regionen være med til at sikre vækst i både yderområder og

⁴ <http://regionmidtjylland.neozone.com/regionmidtjylland/nzkamap.php?rm predefined>

⁵ <http://www.regionmidtjylland.dk/files/Regional%20udvikling/Landdistrikter/landdistriktsindeks.pdf>

landdistrikter, herunder bosætning og levevilkår samt den erhvervmæssige udvikling.⁶ Jævnfør Landdistriktsprogrammet 2007-2013 skal regionen sørge for den del der "...omhandler diversificering og styrkelse af økonomien og forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne".⁷

Er det muligt at sikre vækst og rimelige levevilkår i regionen, hvis 12 % af besparelserne væltes over på 6,7 % af indbyggerne i regionen?

REGIONENS PLIGTER

Regionen har pligt til at sikre den kollektive trafik på tværs af kommunegrænser, men ikke den kollektive trafik indenfor den enkelte kommune. Regionen har således ikke direkte pligt til at fortsætte de ruter, der planlægges besparelser på.

Regionen anfører dog på sin hjemmeside, at regionens hovedopgave indenfor den kollektive trafik er: "en høj dækning af kollektiv trafik i de større byer og samtidigt sikre en rimelig forsyning af kollektiv trafik i regionens tyndt befolkede områder".⁸

Alle ruter, undtagen rute 352, der foreslås nedlagt eller hvor dele af ruten foreslås nedlagt kører gennem mere end 1 kommune. Flere af de foreslåede nedlagte strækninger køres dog kun indenfor 1 kommune.

KONKLUSION

Midttrafik foreslår en besparelse, der kan ramme 57,8 % af de rejser elever ved de 4 skoler foretager for at komme til og fra skole. 66,8 %, dvs. 203 elever, af disse rejsende har ikke mulighed for anden offentlig transport til og fra skole.

De foreslåede besparelser i Regionen rammer skævt idet 6,7% af indbyggerne i regionen (andel af borgene i Norddjurs og Syddjurs Kommuner i forhold til antallet af borgere i Region Midtjylland)

⁶ <http://www.regionmidtjylland.dk/regional+udvikling/landdistrikter/landdistrikts-+kommuner>

⁷ <http://www.regionmidtjylland.dk/regional+udvikling/landdistrikter/landdistriktsprogram-+met+2007-2013>

⁸ <http://www.regionmidtjylland.dk/Regional+Udvikling/Trafik+og+infrastruktur/Trafik+og+transport>

står for 12% af de forventede besparelser og kommunerne påføres ekstra udgifter på kr. 11.041.507 (budgettal fra Midttrafik for 2007) hvis driften overtages.

Vækst, levevilkår, livskvalitet og bosætning kan kun forekomme, hvis den kollektive trafik ikke forringes i en sådan grad, at borgerne i regionen ikke forhindres i at uddanne sig lokalt.

BILAG 1: BESPARELSER OG NETTOUDGIFTER

Rute	Besparelse	Nettoudgift
120	kr 700.000,00	kr 1.588.165,00
212	kr 500.000,00	kr 2.351.282,00
213	kr 1.200.000,00	kr 2.541.988,00
352	kr 2.600.000,00	kr 2.570.862,00
214	kr 250.000,00	kr 1.989.210,00
I alt	kr 5.250.000,00	kr 11.041.507,00

Kilde: <http://www.rm.dk/files/Politik/Dagsordener/FU100608/Bilag%20punkt%2015.pdf>